

Emiel Vandenberghe maakte als prille twintiger furore in Duitsland als balletdanser en timmert nu in eigen land aan de weg, onder meer bij Benjamin Abel Meirhaeghe en Miet Warlop. “Mijn liefde voor ballet is groter geworden sinds ik gestopt ben.”

Billy Elliot worden. Dat was de stiekeme droom van Emiel Vandenberghe (30). De jonge Gentenaar behoort tot de beste balletdansers van zijn generatie, toch is de kans klein dat u zijn naam kent. Na zijn studie aan de Koninklijke Balletschool in Antwerpen bouwde hij tussen zijn 18de en 26ste een carrière uit bij het Badisches Staatsballett in Karlsruhe, waar hij promoveerde tot solist.

Heimwee bracht hem in 2022 terug naar België, waar hij als freelancedanser aan de slag ging, onder meer in het prachtige *Chapters of celebration* van Benjamin Abel Meirhaeghe en *Inhale delirium exhale* van Miet Warlop. Deze week maakt hij zijn debuut als choreograaf met *In the afterglow*, een ongewoon duet met de 82-jarige Duitse balletlegende Birgit Keil, zijn voormalige directrice in Karlsruhe.

“Het is best een cultuurshock voor haar”, geeft Vandenberghe toe. “Birgit danste nog met Rudolf Nureyev en Mikhail Baryshnikov. Zij is een heel hiërarchische werkmethode gewoon, waarbij de choreograaf alles te zeggen heeft. Ik laat mij daarentegen omringen door een dramaturg, *outside eye* en eindregisseur. En een hedendaags kunstencentrum als Nona, waar we in première gaan, is ook helemaal anders dan de prestigieuze La Scala in Milaan of de Parijse opera waar zij ooit stond.”

Het stuk gaat onder andere over de moeder-kindrelatie. Je eigen moeder was indirect de reden waarom je balletdanser wilde worden.

“Als kind was ik smoorverliefd op mijn mama (*beeldend kunstenaar Katrien Dierckx, red.*). Ik keek enorm naar haar op. Die adoratie ging behoorlijk ver. Als ze de kamer verliet, bootste ik haar manier van lopen tot in de details na. Zij was zelf een goede balletdanseres, maar mocht niet verder studeren. Ballet was dus mijn manier om zo dicht mogelijk bij haar te komen.”

Eerst was dans nog een hobby, maar toen je op je 12de startte aan de Koninklijke Balletschool werd het je menens.

“Ja, ballet moest op zijn minst de extremiteit van liefde evenaren die ik voor mijn moeder voelde; voor minder wilde ik haar niet verlaten. Elke ochtend stond ik om 5.30 uur op om op te warmen en naar Antwerpen te pendelen, en in het weekend deed ik nog extra lessen. Doodop was ik. Ik kreeg mijn verzuurde benen met moeite de trein opgesleept, maar *I loved it*.”

“Daarna ging ik nog een jaar studeren aan de English National Ballet School in Londen. Ik stond er helemaal alleen voor: nieuwe taal, nieuwe mensen, elke avond je eigen potje koken ... Goed voor veel wenende Skypes naar het thuisfront. Maar dat hoort erbij. In de balletwereld moet je heel snel volwassen worden, omdat je carrière zo kort is.”

Op je 18de werd je aangenomen bij het Staatsballet in Karlsruhe. Hoe beleefde je die tijd?

“De aanpassing was moeilijk. Karlsruhe was een ballet oude stijl, heel hiërarchisch. In Londen had ik geleerd om altijd klaar te staan op de eerste rij om elke cast te vervangen. Maar in Karlsruhe pakten de oudere dansers me bij mijn nekvel en zetten me terug op mijn plaats achteraan. 'In de hoek, jij!' De enige weg was klimmen, klimmen, klimmen. En dat heb ik gedaan.”

Op je 26ste ben je gestopt, ver voor je piekleeftijd. Waarom?

“Door de lockdown hadden we plots negen weken vrij. Dat is ongezien in de balletwereld, omdat je altijd in vorm moet blijven. Thuis besepte ik hoe weinig sociaal netwerk ik had in Duitsland. Ik had iets moois opgebouwd, maar dat was alleen gebaseerd op werk. Ik miste Gent, mijn lief, mijn familie en mijn vrienden.”

“De vraag was natuurlijk: wat nu? Ik had mijn droom al verwezenlijkt. Een balletgezelschap dichterbij huis was een optie, maar het freelancersbestaan trok me meer aan. Voor een balletdanser is dat een *supervreemde* stap. Zonder vaste positie bij een compagnie waar je dagelijks balletles krijgt, kijken ze naar je alsof je echt laag gevallen bent. Maar ik wilde vrijheid, mijn eigen keuzes maken.”

Hoe was het om in eigen land weer van nul alles te moeten opbouwen?

“Ik voelde me een cultuurbarbaar. Ik kende het kunstenlandschap totaal niet; in de balletwereld zit je in zo'n tunnel. De eerste maanden heb ik vooral veel voorstellingen gezien en gezocht naar artiesten met wie ik wilde samenwerken. Zo kwam ik Miet Warlop op het spoor. Ik stuurde haar een enthousiaste mail en mocht meedoen in *After all Springville*. Het hele stuk zit ik verstopt in een reuzenpak; niemand kan me zien. Ik moest mijn ego opzijzetten. Dat was een moeilijke stap, zeker toen mijn oud-collega's van de balletcompagnie kwamen kijken. Maar de uitputting en discipline van Warlops werk trekken me enorm aan. Na elke voorstelling ben ik compleet kapot; dat geeft me voldoening.”

Nu beweeg je je meer in de hedendaagse danswereld. Is dat een grote aanpassing?

“Ik ben pro vernieuwing, maar mijn balletrugzak neem ik overal mee naartoe. Ik vind het spannend om in een kunstencentrum plots mijn maillot uit te halen of in *Chapters of celebration* - een samenwerking met zes choreografen - als enige een klassieke solo te doen. Mijn liefde voor ballet is alleen maar groter geworden sinds ik gestopt ben. Het is een vorm van meditatie waarin ik me totaal kan verliezen. Elke dag probeer je jezelf te verbeteren. En je kruipt helemaal in een rol en een verhaal.”

Ook in je modellenwerk kies je voor creatieve campagnes.

“Soms doe ik fotoshoots of catwalks, zoals voor Dries Van Noten en Ludovic de Saint Sernin. Maar Noah Management representeert mij vooral als 'talent'. Geef mij maar *editorials*, waarbij je carte blanche krijgt en niet gewoon een handtas moet verkopen. Het is fijn om de sfeer van de modellenwereld op te snuiven, maar fulltime zou ik het niet kunnen doen. Als ik op de set, met een dikke laag make-up, de *lover* sta te spelen van een 17-jarig model, dan voel ik dat ik die wereld aan het ontgroeien ben.”

Hoe houd je je lichaam nog fit nu je niet meer elke dag in de balletklas staat?

“Mijn ouders hebben lang een grafischontwerpbureau gehad in Gent. Hun oude pakhuis hebben ze omgetoverd tot een maakruimte met een barre. Daar train ik. En ik ga vaak fitnesssen en wandelen. Ik haat de dagen dat ik thuiskom en besef dat mijn lichaam die dag niets gedaan heeft. Dat maakt me triest en onzeker. Dat is mijn obsessieve kantje dat naar boven komt. Ik wil altijd mijn grenzen verleggen.”

We hadden het al over je sterke moederliefde. Met theaterregisseur Benjamin Abel Meirhaeghe heb je ook een bijzondere band. In *The ballet* liet hij live jouw naam op zijn arm tatoeëren, in *Ode to a love lost* verwerkte hij jullie liefdesbreuk. Hoe is het om iemands muze te zijn?

“Ik moet eerlijk antwoorden, hè? (*lacht*) Het geeft me enerzijds veel zelfvertrouwen, want het voelt goed om iemand te inspireren. Anderzijds maakt het ook onzeker, want je wilt dat blijven doen, en Benjamin heeft al met zoveel prachtige performers samengewerkt.”

“Onze relatie is eigenlijk nooit echt begonnen en nooit echt geëindigd. Ik vind het heel mooi dat Lennert (*Madou, fotograaf en filmmaker, red.*), mijn huidige partner met wie ik 7,5 jaar samen ben, die unieke band nooit in de weg wil staan.”

Lennert stond vorig jaar in onze reeks *Het talent*. Hoe inspireren jullie elkaar als kunstenaarskoppel?

“Heerlijk, ik zou nooit kunnen samenzijn met iemand die ik niet bewonder, zowel persoonlijk als professioneel. Als Lennert zijn goedkeuring geeft, dan ben ik gerust. Voor *In the afterglow* maakt hij de promofoto's en is hij ook inhoudelijk nauw betrokken. We zijn goed samen en ik hoop dat dat nog lang zo blijft.”

In the afterglow speelt op 25-26/10 in KC Nona (Mechelen). Daarna is het nog te zien op 9/10 in Concertgebouw Brugge, 14-15/10 in Minard (Gent), 19/11 in CC De Werf (Aalst), 4/12 in CC Casino (Koksijde), 4-5/2 2027 in DeSingel (Antwerpen), 12/2 in CC Lokeren en 4-5/3 in KVS (Brussel).

Charlotte De Somviele